

ПРО ВІДКРИТЕ ГНІЗДУВАННЯ БІЛОЇ ПЛИСКИ (*MOTACILLA ALBA*) НА ЛИСТЯНОМУ ДЕРЕВІ

А.І. Статива

*Українське товариство охорони птахів; вул. Гагаріна, 29, с. Підставки, Роменський р-н,
Сумська обл., 42535, Україна*

*Ukrainian Society for the Protection of Birds; Gagarin str. 29, Pidstavky, Romny district,
Sumy region, 42535, Ukraine*

✉ astat70@ukr.net

About the open nesting of the White Wagtail (*Motacilla alba*) on a deciduous tree. - A.I. Statyva. - Avifauna of Ukraine. 10. 2022. - I have found a nest on a linden tree in the southern part of Sumy region (NE Ukraine) in 2022. It was built on a cut branch over the remains of a nest of the Greenfinch at a height of about 3 m. The full clutch had only two eggs. Both chicks successfully left the nest on July 20. [Ukrainian].

Key words: Sumy region, breeding, nest.

Гніздо на липі було знайдене в с. Підставки на півдні Сумської області у 2022 р. Птахи збудували його на зрізаній гілці поверх решток гнізда зеленька на висоті близько 3 м. У повній кладці було всього два яйця. Обес пташенят успішно залишили гніздо 20.07.

Ключові слова: Сумська область, розмноження, гніздо.

Біла плиска (*Motacilla alba*) виявляє високу пластичність щодо вибору місць для побудови гнізда. Як правило, важливою умовою гніздування є наявність укриття. Це може бути земляна ніша, порожнина в будівлі або у скупченні якихось матеріалів, широке дупло тощо (Гладков, 1954). Зрідка гніздо розміщується відкрито на гілках хвойних дерев, зокрема, відмічалось гніздування на ялинах і ялівці (Jedicke, Staiber, 1978; Vogel, 1980; Кньш, 1985; Андреев, 2011). На Дністрі в Чернівецькій області знайдене гніздо в кущі верби (Скільський та ін., 1996). А в Харківській області були випадки гніздування навіть у горщику для квітів і консервній банці (Чаплигіна, 2014).

Цікавий випадок відкритого гніздування білих плісок відзначений мною у 2022 р. в с. Підставки Роменського району Сумської області. 19–20.06 спостерігалось будівництво гнізда птахами на дорослому дереві липи серцелистої (*Tilia cordata*) на висоті близько 3 м від землі. Гніздо розташоване між галузками на залишку спиляної товстої гілки поверх решток минулорічного гнізда зеленька (*Chloris chloris*). Відстань від ближнього краю гнізда до стовбура 27 см. Розміри гнізда, мм: діаметр – 180 × 140, висота – 65, діаметр лотка – 87 × 80, глибина лотка – 44.

Починаючи із 25.06 на гнізді спостерігався птах, що насиджував кладку. Огляди гнізда, проведені 26 і 29.06, показали, що в ній лише два яйця (не виключено, що якась частина їх зникла). Розміри яєць 19,1 × 14,5 мм та 19,5 × 14,8 мм. Пташенята вилупилися на тринадцятий день – 7.07. Виводок залишив гніздо 20.07, на чотирнадцятий день.

ЛІТЕРАТУРА

- Андреев В.А. (2011): О нетипичном гнездовании некоторых птиц. - Рус. орн. журн. 20 (648): 749-752.
- Гладков Н.А. (1954): Семейство трясогузковые. - Птицы Советского Союза. М.: Сов. наука. 5: 594-690.
- Кньш Н.П. (1985): Необычное гнездование белой трясогузки. - Орнитология. М.: Изд-во МГУ. 20: 183-184.
- Скільський І.В., Бучко В.В., Школьнік І.С. (1996): Про цікаві випадки гніздування птахів. Повідомлення І. - Беркут. 5 (2): 207-208.
- Чаплигіна А.Б. (2014): Матеріали до екології білої пліски (*Motacilla alba*) в антропогенних ландшафтах північного сходу України. - Беркут. 23 (2): 71-78.
- Jedicke E., Staiber K. (1978): Außergewöhnliche Brutplätze von Gebirgsstelze (*Motacilla cinerea*) und Bachstelze (*Motacilla alba*). - Vogelkundliche Hefte Edertal. 4: 136-137.
- Vogel T. (1980): Brutnachweis der Bachstelze (*Motacilla alba*) in einem Wacholderstrauch. - Beiträge zur Naturkunde in Osthessen. 16: 172-173.